

FORSVARSMINISTERIET

1. juni 2016

NOTAT 88: DIMENSIONERINGSRAPPORTENS FORUDSÆTNINGER OM ARBEJDSVILKÅR OG ERFARINGER UNDER TIDLIGERE INDSÆTTELSE

Spørgsmål

Dette notat svarer på spørgsmålet nedenfor om forudsætningerne i rapport fra Udvalget for dimensionering af nyt kampfly samt om erfaringer fra tidligere indsættelser.

Hvilke tiltag er overenskomststof, og hvilke kan befales og/eller aftales individuelt, hvad er de historiske erfaringer fra tidligere indsættelser?

Grundlag

Notatet baseres på rapporten fra Udvalget for dimensionering af nyt kampfly, notat 44 vedrørende arbejdsvilkår og -forhold og eventuel forhandling med piloterne og deres faglige organisation samt bidrag fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Værnsfælles Forsvarskommando i forhold til erfaringerne fra tidligere udsendelser bl.a. af F-16.

Dimensioneringsrapportens forudsætninger om arbejdsvilkår og erfaringer under tidligere indsættelser

Forudsætningerne vedrørende arbejdsvilkår og -forhold inden for de tre hovedtiltag (anvendelse af en 3-holds model, reduktion af antallet af piloter uden flyvestatus og forøgelse af den gennemsnitlige tjenestetid for piloter) kan i udsendelsesåret betyde en ændring i arbejdsvilkårene for piloter. En sådan ændring vil i nogle tilfælde skulle ske efter aftale/forhandling med den forhandlingsberettigede organisation. I andre tilfælde vil det kræve aftale med den enkelte pilot. Endelig vil det i nogle tilfælde være muligt at gennemføre effektiviseringer inden for de nuværende regler og/eller praksis.

Behovet for maksimal øget arbejdstid, udbetaling af merarbejde mv., og overførsel af ferie bliver relevant når, der er udsendt det maksimale antal "flyvende" piloter i et helt år. Behovet for tiltag jf. nedenfor vil variere i forhold til, hvor mange piloter, der er udsendt og hvor længe.

Overenskomst, aftale eller forhandling med den forhandlingsberettigede organisation

- *Generel forhøjelse af arbejdstiden for piloter ud over 37 timer*
Der er på statens område indgået en kollektiv aftale om Plustid. Plustid er en forhøjelse af den ugentlige arbejdstid fra 37 timer op til 42 timer. Aftalen er under Forsvarsministeriets område anvendt på individuelt plan i et begrænset omfang.
- *Systematisk udbetaling af merarbejde i stort omfang – afhængigt af den enkeltes ansættelsesform¹*
Der er ikke tidligere indgået kollektive aftaler med de faglige organisationer om systematisk udbetaling af merarbejde. Der udbetales merarbejde i enkelttilfælde eller

¹ For tjenestemænd kan arbejdsgiver vælge at udbetale merarbejde i stedet for, at det skal afvikles som afspadsring. For overenskomstansatte kræver udbetaling, at der er tjenstlige og specifikke årsager hertil, idet udgangspunktet her er afspadsring.

for grupper ved myndighederne. Dette iværksættes fra gang til gang og typisk ved årets udgang.

- *Konsekvent udbetaling af FN-dagene, som optjenes under internationale operationer*
En konsekvent udbetaling af FN-dagene vil kræve en ny aftale om FN-dage. Aftalen er indgået mellem Centralorganisationerne og Finansministeriet. Indgåelse af en aftale om konsekvent udbetaling af FN-dagene for hele udsendelseshold har ikke tidligere været forsøgt.
- *Målretning af incitamentsstrukturen til fastholdelse af piloter i flyvende tjeneste ved hjælp af f.eks. kollektiv bonusbaseret løn*
Der er tidligere lavet økonomiske ordninger med henblik på fastholdelse af personel. F.eks. er det nuværende "tillæg til pilotstillæg" aftalt med det formål at fastholde piloter – i en tid hvor der var stort behov for piloter i de civile luftfartsselskaber. Der ligger allerede i gældende overenskomster en incitamentsstruktur i piloternes honorering. Denne kan gennem aftale udvides ved behov. Tidligere har de faglige organisationer stillet sig positive over for udbygning af incitamentsstrukturen.
- *Forlængelse af piloternes tjenestepligt*
Længden på tjenestepligten for piloterne sker efter forhandling med de faglige organisationer baseret på uddannelsens længde og pris, og ændring er forekommet flere gange i tidens løb.

Aftale med den enkelte pilot

- *Begrænset afholdelse af ferie*
Der er erfaring med overførsel af ferie for enkeltpersoner, men der er ingen erfaring med indgåelse af individuelle aftaler om overførsel af ferie for større grupper.
- *Målretningen af incitamentsstrukturen til fastholdelse af piloter i flyvende tjeneste ved hjælp af f.eks. individuel bonusbaseret løn*
Som det fremgår af ovenstående, er der i overenskomsterne indbygget incitamentsstruktur til fastholdelse af piloter. Forsvarsministeriet er ikke bekendt med, at der er indgået lokale, individuelle aftaler for piloter vedrørende bonusbaseret løn med henblik på fastholdelse.

Inden for nuværende regler og /eller praksis

- *Forøgelse af udsendelsesperioden for den enkelte pilot*
Forsvaret differentierer allerede på længder af udsendelsesperioderne afhængig af værn, tjenesteområde og den specifikke opgave, der skal løses af enheder eller den enkelte medarbejder. Det er arbejdsgiver, der fastsætter udsendelsesperiodernes længde.
- *Udbetaling af merarbejde i et vist omfang – dog afhængigt af den enkeltes ansættelsesform²*
Merarbejde, der ikke kan afspadseres, udbetales løbende.
- *Delvis udbetaling af FN-dagene, som optjenes under INTOPS*
Der udbetales allerede FN-dage efter en konkret og individuelt vurdering i forhold til tjenestestedets samt den enkelte medarbejders ønsker og behov. Herunder er det forskelligt, hvilke behov medarbejderen har for restitution efter udsendelse.

---

² For tjenestemænd kan arbejdsgiver vælge at udbetale merarbejde i stedet for, at det skal afvikles som afspadsering. For overenskomstansatte kræver udbetaling, at der er tjenstlige og specifikke årsager hertil, idet udgangspunktet her er afspadsering.

Forsvarets konkrete erfaringer fra tidligere indsættelser af F-16 med arbejdets tilrettelæggelse.

Forsvaret har under tidligere indsættelser tilpasset arbejdstilrettelæggelsen med det formål at sikre et generelt effektivt kampflybidrag, hvor nationale og internationale opgaver prioriteres i forhold til kampflykapacitetens ressourcer, herunder medarbejderne. Tilpasningerne har bl.a. bestået af nogle af tiltagene, som er anført i forudsætningen for rapport fra Udvalget for dimensionering af nyt kampfly, herunder udbetaling af merarbejde, FN-dage, flytning af ferieperioder m.fl. Konkret har følgende tiltag været anvendt:

- Medarbejdere fra andre enheder bidrager helt eller delvist til opgaveløsningen ved Fighter Wing,
- Oprettelse af et døgnbemandet missionsstøttecenter,
- Øget arbejdsbelastning og udbetaling af merarbejde,
- Udbetaling af opsparede FN-dage,
- Flytning af ferieperioder,
- Forkortelse af udsendelsesperioder for piloter,
- Minimering af overlap mellem pilotholdene,
- Sammenlægning af de operative enheder i hjemmeorganisationen,
- Minimering af kvalificerende aktiviteter for piloter,
- Aflysning af øvelser,
- Indførelse af alternative vedligeholdelseskoncepter,
- Anvendelse af piloter uden flyvestatus i stillinger uden flyvende tjeneste.
- Prioritering af flyvetid til rådighed i nedenstående rækkefølge:
  - o Flyvetid til opgaveløsningen i missionsområdet,
  - o Flyvetid til løsning af det nationale afvisningsberedskab,
  - o Flyvetid til opretholdelse af piloternes flyvestatus,
  - o Flyvetid til den direkte missionsforberedende træning af piloterne,
  - o Flyvetid til piloternes øvrige trænings- og kvalifikationsprogrammer,
  - o Flyvetid til grund- og genomskoling af piloter,
  - o Flyvetid til støtte til øvrige værn.
- Oprettelse af en pilot-reservestyrke,
- Midlertidig overnormering blandt piloter i bidraget,
- Hurtig udskiftning af første pilothold,
- Reduktion i dagligt antal missioner,
- Anvendelse af piloter, der arbejder i stabsfunktioner, til flyvende tjeneste.